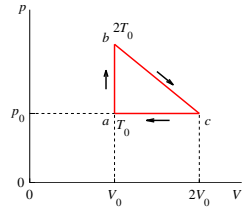

Termodinamika feladatok 5.

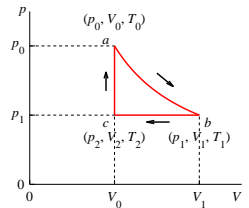
1. feladat. Egy $80\text{ }^\circ\text{C}$ és $200\text{ }^\circ\text{C}$ között működő hőerőgép a maximális lehetséges teljesítmény 20%-át képes csak leadni. Mekkora energiabevitel esetén lesz 10^4 J a munkavégzés? [$2 \cdot 10^5\text{ J}$]
2. feladat*. Egy visszafelé hajtott Carnot-gép hűtőgépként működik: a 250 K -es hideg hőtartályból hőt von el, a 300 K -es hőtartálynak hőt ad le. Az elvont hő hányad része adódik át a környezetnek? Mekkora befektetett munka esetén lesz 10 J az elvont hőt?
3. feladat. A $-10\text{ }^\circ\text{C}$ és $27\text{ }^\circ\text{C}$ között működő Carnot-hűtőgépet 400 W teljesítményű motor hajtja. Mennyi hő vonódik el, illetve adódik le időegységenként? [2840 W , 3240 W]
4. feladat. Egy hűtőgép a $-15\text{ }^\circ\text{C}$ -os hűtőtérből von el hőt, és a $27\text{ }^\circ\text{C}$ -os környezetnek ad le hőt. A maximális lehetséges jósági tényező 30%-ával működik. Milyen teljesítményű motorra van szükség, ha azt szeretnénk, hogy a hűtőgép egy perc alatt fagyasszon le 40 g $27\text{ }^\circ\text{C}$ -os vizet $-15\text{ }^\circ\text{C}$ -ra? [175 W]
5. feladat*. Egy házat 15-ös jósági tényezőjű hőpumpa fűt. Mekkora teljesítményű elektromos fűtőtesttel tudnánk ugyanilyen hatékonyságú fűtést biztosítani, feltéve, hogy a fűtőtest hatásfoka közel 100%? (A hőpumpa jósági tényezője = leadott hő/befektetett munka.) Milyen hőmérsékletű hőtartályból kell a hőt elvonni, ha a ház hőmérséklete 300 K ?

6. feladat. Határozzuk meg az ábrán látható „háromszög” körfolyamat hatásfokát az abc körüljárásban haladva. Végezzük el a számítást egy mól ideális gázra: $C_V = 3R/2$ vagy $C_V = 5R/2$. [$\eta = \frac{1}{2\frac{C_V}{R} + 3}$]

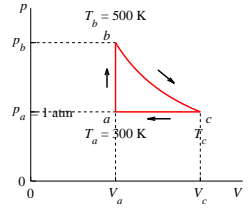

7. feladat*. Határozzuk meg a „háromszög” körfolyamat hatásfokát van der Waals-gázra is: $C_V = 3R/2$. Mutassuk meg, hogy az utóbbi esetben a hatásfok az anyagi paramétereiktől (és V_0 -tól) is függ.

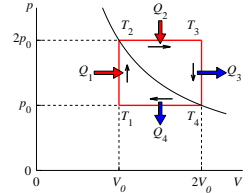
8. feladat. Határozzuk meg az „izoterm háromszög” körfolyamat hatásfokát n mól ideális gázzal végezve a körfolyamatot. $p_1 = p_2 = p_0/2$, $V_2 = V_0$, $V_1 = 2V_2$ és $T_1 = T_0$. Hogyan változik az eredmény $C_V = 3R/2$ és $C_V = 5R/2$ esetén? Mekkora a T_0 és T_2 hőmérséklet között zajló Carnot-körfolyamat hatásfoka? [$\eta = \frac{2\ln 2 - 1}{C_V/R + 2\ln 2}$, $\eta_C = 1/2$]

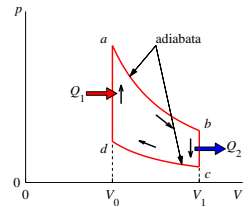
9. feladat* Határozzuk meg az „adiabatikus háromszög” körfolyamat hatásfokát 0,2 mól ideális gázzal végezve a körfolyamatot. Határozzuk meg az a, b, c pontokhoz tartozó további állapotjelzőket. Mennyi a ciklus alatt végzett munka? Mekkora a hatásfok? $C_V = 3R/2$, azaz $\kappa = 5/3$.

10. feladat. Határozzuk meg a „négyyszög” körfolyamat hatásfokát egy mól $C_V = 3R/2$ mólhőjű ideális gázzal, ha a T_2 és T_4 hőmérsékletek azonosak. Hogyan viszonyul a hatásfok a T_1 és T_3 hőmérsékletű hőtartályok között zajló Carnot-gép hatásfokához? [$\eta = R/(C_V + 2C_p) = 2/13$, $\eta_C = 1/4$]

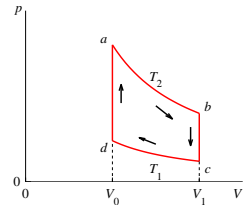
11. feladat. Határozzuk meg az Otto-motor hatásfokát ideális gázzal, ha $C_V = 3R/2$. [$\eta = 1 - (V_1/V_2)^{\kappa-1}$]

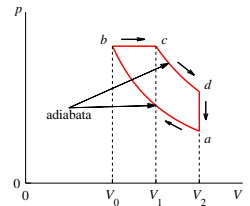
12. feladat. Határozzuk meg a Stirling-motor hatásfokát ideális gázzal, ha $C_V = 3R/2$.

$$[\eta = (1 - T_1/T_2) \frac{\ln(V_2/V_1)}{\ln(V_2/V_1) + \frac{3}{2}(1 - T_1/T_2)},$$

$$\eta_C = 1 - \frac{T_1}{T_2}]$$

13. feladat. Az alábbi körfolyamat a Diesel-motor működését közelíti. Határozzuk meg a hatásfokot a $T_a, \dots, T_d$ hőmérsékletek ismeretében ideális gázzal. [$\eta = 1 - \frac{1}{\kappa} \frac{T_d - T_a}{T_c - T_b}$]

14. feladat. Határozzuk meg az alábbi körfolyamat hatásfokát a p_1 és p_2 nyomások függvényében, ideális gázzal. [$\eta = 1 - (p_1/p_2)^{\frac{\kappa-1}{\kappa}}$]

